

CHÍNH TRƯỜNG NGA: SÔI ĐỘNG TRƯỚC THỀM DUMA QUỐC GIA

TS. Nguyễn Cảnh Toàn
Viện Nghiên cứu Châu Âu

Năm 2007 có thể gọi là “năm bầu cử” của các “ông lớn” có lá phiếu với quyền lực cũng rất lớn ở Liên hiệp quốc đối với đời sống chính trị thế giới, năm thu hút sự quan tâm rộng rãi của dư luận quốc tế¹. Cuộc bầu cử Duma Quốc gia Nga sắp tới (02/12/2007) và Tổng thống (3/2008) là một ví dụ, một sự kiện được nhiều quốc gia cũng như các giới bình luận chính trị và học thuật chăm chú theo dõi.

1. Thực trạng của bốn năm về trước

Chỉ còn ít ngày nữa là cuộc bầu cử Duma Quốc gia Nga chính thức bắt đầu. Chính trường Nga đang nóng lên từng giờ. Đảng nào sẽ giành đa số phiếu trong Duma? Đảng Nước Nga Thống nhất, Tổ quốc hay Đảng Cộng sản Liên bang Nga? Tại sao? Hy vọng những phân tích dưới đây làm sáng tỏ những vấn đề trên. Để có thể tiên đoán gần đúng kết quả bầu cử Duma Quốc gia, 02/12/2007, trước hết cần phân tích các số liệu kết quả của top 10 đảng phái chính trị có

ảnh hưởng nhất đã tham gia cuộc bầu cử 07/12/2003 theo bảng 1 (trang 43)

Trong 10 bloc đảng phái lớn thì trên thực tế cũng như theo bảng 1 tổng kết ở trên, thực sự chỉ có 04 bloc lớn nhất chi phối chính trường Nga là các bloc sau: Thống nhất, Cộng sản, Tổ quốc và Dân chủ - Tự do. Dẫn đầu vẫn là bloc Thống nhất, ở thế thượng phong: chiếm 304 ghế trên tổng số 447 ghế (gần 68%), với số đảng viên không ngừng phát triển từ khi đăng ký hoạt động với Bộ Tư pháp Nga (18/12/2001, № 5007): 150/nghìn/năm 2000, 400/nghìn/năm 2003 (trước bầu cử 12/2003), 680/nghìn/năm 2004, 860/nghìn/năm 2005 và giữa năm 2006: 1 triệu 100/nghìn!². Bloc về vị trí thứ 2 là Đảng Cộng sản Liên bang Nga (KPRF), chiếm 52 ghế (gần 12%). Với kết quả này có thể gọi là một thất bại của KPRF vì ở khóa 1999-2003, bloc này chiếm đa số ở Duma, Chủ tịch và các Ủy ban quan trọng đều nằm trong tay Đảng Cộng sản! Có rất nhiều

¹ Anh, Pháp, Trung Quốc và Nga.

² Đảng chính trị toàn Nga “Nước Nga thống nhất”, <http://www.edinros.ru/>

nguyên nhân dẫn đến kết quả này, chẳng hạn: cương lĩnh, đường lối kinh tế, công tác tổ chức xây dựng đảng³...

Có những bloc khác với số đảng viên lớn thứ 2 (khoảng trên 360.000 đảng viên) và số vùng có cơ sở Đảng hoạt động lên tới 82 như bloc *Công bằng và Công bằng Xã hội*, nhưng tỷ lệ % số phiếu ủng hộ của xã hội Nga dành cho họ lại khá thấp, thậm chí thua xa so với các bloc thấp nhất như: *Dân chủ*, *Liên minh các lực lượng cánh hữu*, *Những người yêu nước Nga hay Nông nghiệp*... Nguyên nhân cũng có rất nhiều, nhưng rõ nhất là cử tri Nga quá mệt mỏi với các cương lĩnh, đường lối chung chung, na ná nhau giữa hàng chục đảng và chỉ nặng hô hào kêu gọi mà không đi vào thực chất để giải quyết những vấn đề cấp bách của thực tiễn đòi hỏi trước sự chuyển đổi nền kinh tế làm biến động nhiều mặt trên bình diện rộng của xã hội: thất nghiệp, phân hóa giàu nghèo với tốc độ chóng mặt...

2. Cuộc chạy đua quyết liệt sắp đến hồi kết

Cuộc chạy đua vào Duma Quốc gia Nga nhiệm kỳ 2007-2011 đã đến hồi quyết liệt để giành giật số lượng đại biểu trúng cử cao nhất và chiếm nhiều số ghế nhất trong tổng số.

Trước thềm bầu cử, 15 đảng phái chính trị chính thức đăng ký, đáp ứng đầy đủ các

điều khoản của Luật Liên bang và đang ráo riết vận động tranh cử 447 đại biểu (Xem thêm bảng 2 trang 44)

Sau khi Liên bang Xô viết và Đảng Cộng sản Liên Xô tan rã, làn gió dân chủ hỗn loạn thổi mạnh vào nước Nga, gây nên những giông tố chính trường ở quốc gia rộng lớn nhất thế giới này. Các đảng phái và lực lượng chính trị mọc lên như nấm sau cơn mưa. Với thời gian, cùng sự thử nghiệm khắc nghiệt của biến đổi xã hội và sự điều chỉnh của luật pháp “Về các đảng chính trị”, đến nay chỉ còn trên dưới 20 đảng phái chính trị và thực ra chỉ có 5 bloc thực sự ảnh hưởng to lớn đến xã hội Nga. Nhiều cuộc điều tra dư luận xã hội của những tổ chức uy tín như **ФОМ-FOM**⁴, **ВЦИОМ - RPRC**⁵ về các đảng phái nói trên. Bài này chỉ lấy số liệu gần nhất (10-11/11/2007) về thái độ của cử tri Nga trong thời gian khoảng 1 tháng trước ngày bầu cử. Kết quả theo các bảng 3, 4, 5 (trang 45, 46, 47).

Những số liệu trong bảng 3, 4, 5, cho thấy, dù có lên xuống một vài %, nhưng chính trường Nga thực sự chỉ có 5 bloc có ảnh hưởng nhất với những mức độ khác nhau. Quán quân luôn luôn trong nhiều cuộc điều tra dư luận xã hội vẫn là Bloc “**Nước Nga Thống nhất**”, đương kim Chủ tịch

⁴ ФОМ: Фонд "Общественное мнение" - Fund "Public opinion" - Quỹ "Dư luận xã hội".

⁵ Всероссийский Центр Изучения Общественного Мнения - The All-Russia Center of Studying of Public opinion – Trung tâm Nghiên cứu dư luận Nga.

³ Xem thêm: Nguyễn Cảnh Toàn, *Định hướng mới xã hội của Đảng những người Công sản Nga*, Tạp chí Nghiên cứu Châu Âu, số 10/2007, trang 17-30.

Đảng Gryzlov Boris Vjacheslavovich, cựu Bộ trưởng Bộ Nội vụ dưới thời của Putin. Có thể nói rằng cho đến thời điểm hiện nay **Bloc “Nước Nga Thống nhất”**, không có đối thủ cạnh tranh. Nếu không có sự đột biến cuối ngày trước bầu cử thì **Bloc “Nước Nga Thống nhất”** chắc chắn sẽ về đích sớm nhất với tỷ lệ phiếu áp đảo. Á quân - vẫn luôn như vậy: **Bloc “Cộng sản Liên bang Nga”** đứng đầu trong hàng chục năm với cương vị Chủ tịch Đảng là Gennady Andreevich Zyuganov. Vị trí thứ ba là **Bloc “Dân chủ-Tự do”** đứng đầu là Vladimir Volfovich Zhirinovsky. Vị trí thứ tư thường là **Bloc “Nước Nga công bằng”** do Sergey Mikhalevich Mironov đứng đầu. Theo giới bình luận chính trị quốc tế và Nga, rất có khả năng hoặc **Bloc “Cộng sản Liên bang Nga”** sẽ liên kết với một trong ba hoặc hơn thế là các Bloc xếp vị trí top 10: **“Nước Nga công bằng”**, **“Những người yêu nước Nga”**, **“Tổ quốc”**. Khi đó cuộc bầu cử sẽ trở nên gay cấn và hấp dẫn, bởi vì các Bloc này sẽ là đối thủ nặng ký có thể “hút” lá phiếu cử tri từ Bloc “Nước Nga Thống nhất” sang phía mình. **Nếu điều này xảy ra thì cuộc bầu cử Tổng thống vào tháng 3 sang năm sẽ còn quyết liệt hơn nhiều và khả năng đe dọa “Kế hoạch của Putin” sẽ là nhogn tiên!** Còn Ivan Melnikov, Phó Chủ tịch thứ nhất Trung ương Đảng Cộng sản LB Nga (KPRF) thì đưa ra dự đoán lạc quan hơn trong tuyên bố ngày 19/11/2007 tại cuộc họp báo ở Mátxcova: KPRF sẽ giành được

ít nhất từ 20 đến 40% số phiếu bầu tại cuộc bầu cử Duma tới. Do vậy một trong các hướng ưu tiên của KPRF là đẩy mạnh công tác giám sát và kiểm tra tại các điểm bỏ phiếu để không xảy ra việc gian lận kết quả bầu cử. Tổng giám đốc Trung tâm nghiên cứu Dư luận xã hội toàn LB Nga (RPRC) Valery Fedorov nhận định: Chỉ có đảng Nước Nga Thống nhất thân Tổng thống Vladimir Putin và KPRF chắc chắn lọt vào Duma Quốc gia Nga khóa V, Đảng Dân chủ Tự do và Đảng Nước Nga công bằng “cũng có cơ hội nhưng không chắc chắn”⁶. Đặc biệt trước khi Tổng thống V.V. Putin quyết định đứng đầu danh sách ứng cử viên của đảng Nước Nga thống nhất, bốn đảng nêu trên được dự đoán sẽ vượt qua mức 7% số phiếu để có đại diện trong Duma khóa mới. Nhưng hiện nay Đảng Dân chủ Tự do và Đảng Nước Nga công bằng phải nỗ lực rất nhiều mới có thể hy vọng giành được sự ủng hộ cần thiết của cử tri.

3. “Kế hoạch của Putin”. Vị thế và vai trò to lớn của ông trước, trong và sau bầu cử. Triển vọng.

“Kế hoạch của Putin” là gì? Thực chất và triển vọng kế hoạch đó? Kế hoạch của V.V.Putin có rất nhiều vấn đề chiến lược mang ý nghĩa rất quan trọng cho sự phát triển của nước Nga trong tương lai hậu Putin. Bài

⁶ Tuyên bố của Ivan Melnikov, Phó Chủ tịch thứ nhất Trung ương Đảng Cộng sản LB Nga (KPRF) và Tổng Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu Dư luận xã hội toàn LB Nga (RPRC) Valery Fedorov ngày 19/11/2007 tại cuộc họp báo ở Mátxcova.

này không đi sâu vào chi tiết. Nếu có thể nói được một cụm từ ngắn gọn thì: “*Kế hoạch của Putin*”- đó là *kế hoạch chính quyền mới không có Putin, nhưng vẫn là chính quyền của Putin và nó trung thành với những tư tưởng chiến lược của ông cho sự phát triển nước Nga trở lại siêu cường.*

Để thực hiện được kế hoạch vĩ đại đó, Putin cần một tổ chức đảng mạnh, có uy tín và trung thành. **Nước Nga thống nhất** đã được chọn. Vì tổng thống được dân chúng yêu mến và sẽ là người đứng đầu trong danh sách các ứng viên của đảng này trong bầu cử quốc hội. Hình ảnh của ông được **Nước Nga thống nhất** quảng cáo về chiến dịch tranh cử của Đảng có hiệu quả vô cùng lớn, mang tính quyết định chắc thắng. Quân bài Putin không chỉ được dùng để thu hút phiếu của cử tri Nga. **Nước Nga thống nhất** còn có nhiệm vụ đảm bảo rằng cuộc bầu cử vào đầu tháng tới sẽ duy trì quyền lực và ảnh hưởng của Tổng thống kể cả sau khi ông rời Kremlin vào tháng 3/2008. **Nước Nga thống nhất** không giấu giếm tham vọng đó: Đảng cần duy trì vị thế lãnh đạo quốc gia của Vladimir Putin thông qua các cuộc bầu cử và cho rằng đây là cuộc trưng cầu dân ý trên cả nước về sự ủng hộ dành cho Putin. Vai trò của Vladimir Putin sẽ được đảm bảo bởi Đảng và thế đa số của Đảng trong Nghị viện mặc dù Putin sẽ rời chức Tổng thống vào năm sau, bởi hiện đã là thời gian cuối của nhiệm kỳ hai liên tiếp của ông. Ông đã khẳng định sẽ không tranh cử Tổng thống, tuân thủ Hiến pháp,

nhưng cũng không che giấu ý định vẫn là một thế lực nặng ký có ý nghĩa trên chính trường của nước Nga.

Putin sẽ làm như thế nào để duy trì ảnh hưởng của mình sắp tới khi mà ông rời bỏ chức vụ hiện nay? Các phân tích ở trên có thể đi đến nhận định: Chiến thắng của **Nước Nga thống nhất** sẽ là phần quan trọng trong chiến lược đó. Logic tiếp sau chiến thắng của **Nước Nga thống nhất** ở Duma Quốc gia có thể diễn ra theo một trong các kịch bản sau: **Nước Nga thống nhất** với thế thượng phong Duma Quốc gia khiến các người kế nhiệm ông phải gắn với “*Kế hoạch Putin*”. Tổng thống Nga từng nói một chiến thắng như vậy sẽ khiến ông “có trách nhiệm về mặt đạo đức” đối với chính phủ mới. Cũng có thể Putin trở thành Chủ tịch đảng **Nước Nga thống nhất**, hoặc làm Thủ tướng của một Tổng thống mới nào đó (nhưng tin rằng đó là người của ông và nghe ông). Tác giả cho rằng khả năng này có thể, nhưng xác suất không đủ lớn, bởi V.V. Putin đủ thông minh và khôn ngoan: chưa chính thức gia nhập một đảng nào sau khi Đảng Cộng sản Liên Xô bị tan rã. Đứng ngoài quan sát và cần thiết với vị thế và uy lực của mình, ông có thể “lái” **Nước Nga Thống nhất** phục vụ cho đường lối chiến lược của ông. Trường hợp làm Thủ tướng - rất có thể, nhưng chắc chắn với uy tín của mình đủ để ông không tham gia chính trường mà vẫn đảm bảo được như khi ông còn tại vị. Điều này dẫn đến khả năng thứ ba: Đảng **Nước Nga thống nhất** có khả năng thay đổi Hiến pháp do có đủ thế đa số trong

Nghị viện (Theo một số nhà phân tích dự đoán). Một trong số các thay đổi đó có thể là giảm bớt quyền lực của Tổng thống mới, qua đó tăng cường sức mạnh của Putin (ở cương vị Thủ tướng mới hoặc “*tại vị gián tiếp - Thái Thượng Hoàng*”). Nhưng điều này không khác gì sửa đổi Hiến pháp để có nhiệm kỳ thứ ba. “Con dao hai lưỡi” tạo tiền đề nguy hiểm cho Tổng thống của chính trường tương lai, điều mà V.V. Putin luôn phản đối. Đó là chưa kể trong nhận xét của mình, ông đã mô tả một vài thành viên của Đảng là “tinh quái” (Mặc dù rất gần gũi với **Nước Nga thống nhất** và **Nước Nga thống nhất** luôn hết lòng ủng hộ ông) và điều chắc chắn V.V. Putin dường như không thích bị “gán vào một rổ” với **Nước Nga thống nhất**! Phát biểu tại vùng Tver, phía Tây Bắc cách Matxcova khoảng 300km, Tổng thống V.V. Putin đã chúc đảng **Nước Nga thống nhất** - đảng đối thủ của Đảng Cộng sản Liên bang Nga - giành chiến thắng trong đợt bầu cử sắp tới. Cũng tại đây, trong cuộc gặp gỡ các nhà lãnh đạo cấp cao của ER, ông cũng đánh giá cao những nỗ lực của ER, rằng ông đã chăm chú theo dõi họ làm việc như thế nào trong những ngày cuối của bầu cử. Ông còn nhấn mạnh, đó không chỉ đơn giản là “quả đấm” mà sự làm việc tích cực đó đạt về mặt chất lượng. Trong khi đó, trên trang nhất của KPRF đăng ngay áp phích cùng dòng chữ chống lại Putin: “Kế hoạch của Putin - tai họa của nước Nga”(!). Theo các số liệu được tác giả tổng kết, trong cuộc bầu cử 12/2003 cũng như theo dõi từ 1999 đến nay cho thấy,

mặc dù là lực lượng chính trị đáng gờm, luôn đứng vị trí thứ hai với tỷ lệ cách biệt khá xa, nhưng KPRF đấu tranh gay gắt và không thỏa hiệp với đảng thân V.V. Putin. Không những thế, KPRF thường xuyên công khai chỉ trích Tổng thống V.V. Putin (người liên tục giành vị trí quán quân trong gần 8 năm liền được sự tín nhiệm và yêu mến của nhân dân Nga) và đảng ER - đảng được coi là của Tổng thống, mặc dù cho đến thời điểm này VV. Putin chưa gia nhập một đảng nào. Trong cuộc đấu tranh giành quyền lực ở Liên bang Nga, KPRF không giấu giếm tham vọng trở lại nắm quyền lãnh đạo, dù Đảng biết trước khả năng này không dễ và một sớm một chiều. Còn **Vladimir Vladimirovich Putin?** Tác giả bài viết này cho rằng ông vẫn có thể duy trì ảnh hưởng mạnh mẽ của mình sau bầu cử và hạn chế hoặc không để “Nước Nga Thống nhất” lạm dụng uy tín và vị thế của ông hoặc bất chấp những công kích, hiểu lầm từ “Đảng Cộng sản Liên bang Nga”. Có lẽ ông đang tìm kiếm một con đường đi mới, một mô hình chính đảng mới cho mình, không như mô hình đã có mà ông luôn tôn trọng: “Đảng Cộng sản Liên bang Nga”, đảng “Nước Nga Thống nhất”... Putin đã, đang và sẽ là nhà lãnh đạo quốc gia xuất sắc. Và không chỉ thế. Tin rằng sau bầu cử Duma Quốc gia 12/2007 và bầu cử Tổng thống vào các mùa xuân năm 2008, 2012, một Vladimir Putin vẫn sẽ tỏa sáng trên chính trường Nga hiện đại.

Bản Kế hoạch của đảng **Nước Nga thống nhất** dài 2.705 từ là sự tập hợp các bài

nói của Putin. Đảng này cũng khẳng định sẽ tiếp tục các chính sách của Tổng thống. Văn bản này chỉ rõ "Kế hoạch Putin xác định hướng đi cho tương lai phát triển của nước Nga". "Đất nước có một nhà lãnh đạo tâm vóc quốc gia, quốc tế - đó là Tổng thống Vladimir Putin... Chiến lược của chúng ta là xây dựng Nga thành một cường quốc". **Nước Nga thống nhất** cho hay sẽ biến sự tăng trưởng kinh tế nhanh chóng của Nga thành mức sống cao hơn cho dân chúng, tăng lương hưu, tăng tỷ lệ sinh đẻ và củng cố quân đội - tất cả đều là chính sách của Putin. Các chính sách này đánh trúng tâm lý cử tri. Thăm dò dư luận cho thấy đảng Nước Nga thống nhất có thể giành tới 60% số phiếu vào ngày 2/12, trong khi đối thủ gần nhất - Đảng Cộng sản - chỉ có thể kiếm được dưới 10%. Các đảng đối lập thấy những lỗ hổng trong chiến lược của **Nước Nga thống nhất**. "Kế hoạch của Putin là tai họa của nước Nga", Nước Nga thống nhất không có tư tưởng", lãnh đạo Đảng Cộng sản Gennady Zyuganov nói: "Nước Nga thống nhất không thể tồn tại nếu không có Putin". Đây là điều đáng suy ngẫm!

Các đảng đối lập ở Nga chỉ trích chính quyền đang gia tăng sức ép đối với họ giữa lúc một sự kiện nữa được dàn xếp để ủng hộ Tổng thống Vladimir Putin là sau khi Tòa Tối cao Nga bác đơn kháng cáo của một đảng đối lập khác, vốn cáo buộc ông Putin lạm dụng quyền lực khi vận động trong cuộc

bầu cử Nghị viện. Có thể nói rằng không ai nghi ngờ gì về chuyện Tổng thống Putin được sự ủng hộ mạnh mẽ của đông đảo dân chúng. Đảng Nước Nga thống nhất mà ông đứng đầu gần như chắc chắn sẽ có chiến thắng áp đảo trong cuộc bầu cử Nghị viện ngày 02/12 sắp tới. Có ý kiến cho rằng cuộc bầu cử đã trở thành cuộc bỏ phiếu tín nhiệm đối với ông Putin hơn là sự so sánh giữa các cương lĩnh tranh cử. Điều này cộng với vô vàn tin tức ủng hộ ông Putin trên truyền thông đại chúng đã khiến cho Mỹ, phương Tây và các đảng đối lập nói rằng dân chủ ở Nga chỉ là hình thức. Nghiêm trọng hơn nữa, họ cáo buộc rằng sức ép và thậm chí là sự sáochiến nhiều trực tiếp các đảng đối lập đang ngày một tăng, nhất là ở mức các khu vực nhất là Đảng Quả táo (Yabloko) và các đảng khác cũng cáo buộc chính quyền có các hoạt động cản trở khác.

Một số thủ lĩnh đối lập cho rằng đảng Nước Nga thống nhất cũng đang chịu sức ép về tỷ lệ thắng cử. Con số ủng hộ đối với Putin trong bầu cử Tổng thống năm 2004 là 71,3%, và họ không muốn tỷ lệ ủng hộ đợt này thấp hơn con số đó. Lý do là bất kỳ sự điều xuống nào cũng gây cảm giác là tỷ lệ hậu thuẫn cho Putin suy giảm. Trên thực tế, các nhà phân tích cho rằng sẽ có nhiều người ủng hộ Putin ở nhà không đi bỏ phiếu, bởi cho rằng đảng nào đảng Nước Nga thống nhất cũng sẽ thắng.

Bảng 1: NCCA¹: Đảng phái chính trị chủ yếu trong Duma quốc gia - 2003²
(xếp theo thứ tự abc)

T T	Tên các Đảng phái chính trị chủ yếu hiện nay tại LB Nga	Số lượng đảng viên ³	Tổng số vùng có cơ sở Đảng hoạt động ⁴	Tỷ lệ % phiếu bầu Duma Quốc gia ⁵	Số ghế chiếm trong Duma Quốc gia ⁶	Tỷ lệ % chiếm trong Duma Quốc gia ⁷
1	Đảng cộng sản LB Nga	164.546	80	12,61	52	11,56
2	Đảng Dân chủ	71.903	60	0,22	*	*
3	Đảng Dân chủ - Tự do	88.596	89	11,45	36	8,00
4	Đảng Liên minh các lực lượng cánh hữu	57.410	77	3,20	*	*
5	Đảng Những người yêu nước Nga	81.414	76	*	*	*
6	Đảng Nước Nga Thống nhất	1.256.578	84	37,57	304	67,56
7	Đảng Nông nghiệp	164.089	73	3,64	*	*
8	Đảng Quả táo	60.778	76	4,30	*	*
9	Đảng Sức mạnh công dân	62.442	65	*	*	*
10	Đảng Tổ quốc (Những người yêu nước)	81.414	76	9,02	38	8,44
	Các đảng có dấu (*) còn lại và các ứng cử viên độc lập	*	*	*	17	3,78

¹ NCCA - Trung tâm Nghiên cứu Nga và SNG thuộc Viện Nghiên cứu Châu Âu, Viện KHXH Việt Nam.

² Các số liệu chính thức của bầu cử các đại biểu vào Duma Quốc gia LB Nga, Matxcova, 7/12/2003.

³ Số liệu ngày 20/11/2007 của Bộ Tư pháp LB Nga (trước bầu cử 12 ngày - (02/12/2007) - <http://www.rosregistr.ru/>

⁴ Như trên.

⁵ Số liệu của Ủy ban Bầu cử TW Nga, 2003.

⁶ Như trên.

Bảng 2: Danh sách các đảng phái chính trị đáp ứng với đòi hỏi của**Điều 2, mục 36 của Luật Liên bang “Về các đảng chính trị”, (5/9/2007)**

Truyền thống	Tên đầy đủ (Pháp quy) đảng phái chính trị	Ngày đăng ký với Bộ Tư pháp	Số hiệu đăng ký
1	Đảng chính trị “Đảng Dân chủ Nga”	30/11/2001	No 5000
2	Đảng chính trị toàn Nga “Đảng nước Nga Thống nhất”	18/12/2001	No 5007
3	Đảng chính trị Nga của Hòa bình và Thống nhất	25/12/2001	No 5009
4	Đảng chính trị “Đảng cộng sản Liên bang Nga”	06/03/2002	No 5013
5	Đảng chính trị “Liên minh lực lượng cánh hữu Nga”	12/03/2002	No 5015
6	Đảng chính trị “Đảng Dân chủ-Tự do Nga”	04/04/2002	No 5016
7	Đảng chính trị “Đảng Dân chủ thống nhất Nga- Quả táo”	25/04/2002	No 5018
8	Đảng chính trị “Đảng Nhũng người yêu nước Nga”	25/04/2002	No 5020
9	Đảng chính trị “Đảng Sinh thái Nga- Đảng Xanh”	27/05/2002	No 5024
10	Đảng chính trị “Đảng Nông nghiệp Nga”	31/05/2002	No 5025
11	Đảng chính trị “Đảng Liên minh nhân dân”	17/07/2002	No 5028
12	Đảng chính trị toàn Nga “Sức mạnh công dân”	20/09/2002	No 5038
13	Đảng chính trị “Đảng công bằng xã hội”	22/10/2002	No 5045
14	Đảng chính trị “Đảng Phục hưng nước Nga”	29/10/2002	No 5048
15	Đảng chính trị “Đảng công bằng Nga: Tổ quốc/Hữu trí/Cuộc sống”	23/12/2002	No 5054

⁷ Như trên.

*a. Theo Quỹ Dư luận xã hội - FOM**Bảng 3: Độ动荡 của Rating “cứng” (tỷ lệ % số phiếu thu được)*

Ngày/tháng điều tra	22-23/09	29-30/09	06-07/10	13-14/10	20-21/10	27-28/10	3-04/11	10-11/11
«Единая Россия» Đảng nước Nga Thống nhất	51	47	52	55	55	55	56	53
КПРФ - Đảng Cộng sản LB Nga	10	10	11	9	9	8	8	9
ЛДПР - Đảng Dân chủ-Tự do	7	7	7	6	7	6	6	7
«Справедливая Россия» Đảng Nước Nga công bằng	5	6	5	4	6	4	4	5
Аграрная партия России Đảng Nước Nga Nông nghiệp	1	1	1	2	1	1	1	2
"Яблоко" - Đảng Quả táo	1	1	1	1	1	1	1	2
Партия Союз Правых Сил-СПС. Đảng Liên minh lực lượng cánh hữu	2	1	2	1	1	1	1	1
"Патриоты России" - Đảng những người của nước Nga	1	1	0	0	0	0	0	1
Демократическая партия Đảng Dân chủ	0	0	1	0	0	0	0	0
"Гражданская сила" Đảng Sức mạnh công dân	0	0	0	0	0	0	0	0
Партия соцсправедливости Đảng Công bằng xã hội	0	0	0	0	0	0	0	0
Другая партия- Các đảng khác	0	2	0	1	1	2	0	0
Не определились- Khó xác định	21	23	19	20	19	19	20	20

Bảng 4: Độ thái của Rating “mềm” (tỷ lệ % số phiếu thu được)

Ngày/tháng điều tra	22-23/9	29-30/09	06-07/10	13-14/10	20-21/10	27-28/10	3-04/11	10-11/11
«Единая Россия» Đảng Nước Nga Thống nhất	56	52	57	59	61	58	61	54
КПРФ - Đảng Cộng sản LB Nga	15	12	18	12	15	12	16	14
ЛДПР - Đảng Dân chủ-Tự do	14	11	12	11	14	8	14	13
«Справедливая Россия» Đảng Nước Nga Công bằng	12	12	14	10	12	10	12	12
Аграрная партия России Đảng Nước Nga Nông nghiệp	5	4	5	5	5	5	6	5
"Яблоко" - Đảng Quả táo	4	4	3	3	4	3	4	3
Партия Союз Правых Сил-СПС. Đảng Liên minh lực lượng cánh hữu	3	3	3	2	3	3	4	3
"Патриоты России" - Đảng những người yêu nước Nga	2	1	1	2	2	2	1	3
Демократическая партия Đảng Dân chủ	1	1	1	1	2	1	1	1
"Гражданская сила" Đảng Sức mạnh công dân	0	1	1	0	1	0	2	1
Партия соцсправедливости Đảng Công bằng xã hội	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Не определились-</i> Khó xác định	18	26	16	22	22	24	18	25

b. Theo Trung tâm Nghiên cứu Dư luận toàn Nga (RPRC)**Bảng 5: Độ thái của Rating “cứng” (tỷ lệ % số phiếu thu được)**

	25–26/08	22–23/09	20–21/10	27–28/10	3–4/11	10–11/11
«Единая Россия» Đảng Nước Nga Thống nhất	59,1	56,8	66,1	65,8	60,8	58,9
КПРФ - Đảng Cộng sản LB Nga	7,2	8,9	6,3	8,6	7,2	7,7
ЛДПР - Đảng Dân chủ-Tự do	6,3	6,3	5,3	4,8	5,3	6,8
«Справедливая Россия» Đảng Nước Nga Công bằng	6,5	7,5	4,7	4,1	3,5	4,9
Аграрная партия России Đảng Nước Nga Nông nghiệp	1,1	0,8	0,7	1,4	0,8	1,8
«Яблоко» - Đảng Quả táo	0,9	1,6	0,7	1,4	0,6	1,4
Партия Союз Правых Сил-СПС. Đảng Liên minh lực lượng cánh hữu	0,4	0,7	0,2	0,4	1,2	1,2
«Патриоты России» - Đảng những người yêu nước Nga	0,7	0,8	0,6	2,2	1,2	1,0
Демократическая партия Đảng Dân chủ	0,2	0,4	0,2	-	0,2	0,9
“Гражданская сила” Đảng Sức mạnh công dân	0,1	0,4	0,5	-	0,2	0,5
Партия соцсправедливости Đảng Công bằng xã hội	-	0,2	0,1	-	0,2	0,4
Другая партия- Các đảng khác	13,9	12	10,4	10	18,9	13,9

TÀI LIỆU THAM KHẢO CHÍNH

1. Министерство юстиции Российской Федерации- Выбор.

Bộ Tư pháp Liên bang Nga (Đảng ký các đảng phái, Bầu cử Duma Quốc gia 2003-2007).

<http://www.minjust.ru/>

<http://www.rosregistr.ru/index.php?menu=3010050000>,
<http://www.rosregistr.ru/index.php?menu=3013000000&id=3651>

Центральная избирательная комиссия Российской Федерации (ЦИК России).

Ủy ban Bầu cử trung ương Liên bang Nga.

<http://www.cikrf.ru/> - Документы

2. Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации

Duma Quốc gia Nga – Các tài liệu liên quan đến các đảng phái chính trị ứng cử, bầu cử Duma.

<http://www.duma.gov.ru/>

3. Игорь Бунин: Сценарии парламентских выборов-2007.
 Igor Bunin: Kịch bản bầu cử nghị viện 2007.

<http://politcom.ru/article.php?id=5048>

4. Итоги выборов депутатов Государственной Думы РФ 7 декабря 2003 года

Kết quả bầu cử các đại biểu vào Duma Quốc gia, ngày 07/12/2003.

http://indem.ru/idd2000/anal/Rim431.htm#_Toc65928179

5. Reuters: Putin seeks to map Russia's future with election.

<http://www.reuters.com/article/topNews/idUSL1563706320071115>

6. Веб сайт Российских политических партий - trang Vebs chính của các đảng chính trị Nga:

- <http://www.kprf.ru/>,

<http://www.ldpr.ru/> , <http://www.edinros.ru> ,
<http://www.edinros.ru>

- <http://www.spravedliv.ru> ,
<http://www.sps.ru/> , <http://www.yabloko.ru>

- <http://www.patriot-rus.ru> ,
<http://www.democrats.ru> , <http://www.gr-sila.ru/>

- <http://www.agroparty.ru/> ,
<http://www.pp-pss.ru/>

7. Reuters: Putin seeks to map Russia's future with election

<http://www.reuters.com/article/topNews/idUSL1563706320071115>